אישים באגרות הראי"ה

הרב דובער טורש

רב בחוץ לארץ, שפעל לחיזוק מצוות האתרוג הכשר מארץ ישראל · שנות חייו אינן ידועות לנו

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

פרטים ביוגרפיים ודאיים על הרב דובער טורש לא מצאנו במקורות שבדקנו. מן האגרת עולה שפעל בחוץ לארץ לעודד קניית אתרוגים (ראו בפרשת אתרוגי ארץ ישראל) כשרים מארץ ישראל.

הרב קוק על הרב דובער טורש

בשבט תרע"ג (1913) כתב לו הרב קוק שהוא שמח שקמו לחזק את מצוות האתרוג יחד עם חיבת ארץ ישראל. ביפו נוסדה אגודה למטעי אתרוגים כשרים, שמורים מכל הרכבה. הרב קוק ביקש שיפעל אצל גדולי הדור לפרסם שעדיף לברך על אתרוג כשר בוודאי, גם אם אינו מהודר כל כך, מאשר על אתרוג של היוונים, "כי ברור הדבר ששל הגוים הם כולם מורכבים" (כרך ב', אגרת תצ).

האגרות

כרך ב', אגרת תצ: בט"ז בשבט תרע"ג, מיפו: על האגודה למטעי אתרוגים כשרים ביפו. עדיף אתרוג כשר מארץ ישראל על אתרוג מהודר של היוונים.

"לפרסם שיותר טוב לברך על אתרוג מבורר בכשרות מפסול הרכבה, אע"פ שאינו כ"כ מהודר"

ראו גם

הרב נחמן גדליה ברודר, מומחה לאתרוגים מורכבים. (הרב נחמן גדליה ברודר)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הרב דובער טורש, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת תצ

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט"ז שבט תרע"ג - יפו **נמען:** הרב דובער טורש

הרב קוק שמח שקמו לחזק את מצוות האתרוג יחד עם חיבת הארץ. נוסדה ביפו אגודה למטעי אתרוגים כשרים ומשומרים מהרכבה. יש לפרסם על ידי גדולי הדור שעדיף לברך על אתרוג משומר, גם אם אינו מהודר, מאתרוג של היוונים, שכולם מורכבים.

עיקרי הדברים

- אגודה לאתרוגים כשרים.
- אתרוגי היוונים מורכבים.
- עדיף כשר על מהודר מורכב.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ט"ז שבט תרע"ג[4].

לכ"[5] הרה"ג[6] היקר מאד מו"ה[7] דובער טורש נ"י[8], שו"ר[9].

שמחתי ביקרתו כי קמו גואלים למצוה הק'[10] פרי עץ הדר, ביחד עם זכירת חבת אה"ק[11] ומישבי שוממותיה. והנני להודיעו שיסדנו פה אגודה למטעי אתרוגים כשרים, [ראו (כרך ב', אגרת תצא)] ומשומרים מכל הרכבת איסור. וחוב קדוש הוא לכל יראי ד' וחושבי שמו ית'[12] להחזיק בידם ע"י[13] הזמנות, ולפעול אצל גדולי גאוני הדור וצדיקי הזמן המפורסמים דע"י[14], לפרסם שיותר טוב לברך על אתרוג מבורר בכשרות מפסול הרכבה, אע"פ[15] שאינו כ"כ[16] מהודר, מלברך על סתם אתרוג של היונים, [אתרוגי קורפו, שבידי סוחרים יוונים] אפילו יהי'[17] מהודר בנוי. כי ברור הדבר ששל הגוים הם כולם מורכבים, והחזקה כבר נתבטלה, כמו שאנו עדים ע"ז[18] כולנו, המעשים בכ"י מפרדסי הגוים פה, ואנו בקיאין בהם בכל מקום שהם. ואז תצמח ישועה לקדושת המצוה ולישוב אה"ק יחד בעה"י[19].

והנני בזה חותם בברכה כנה"י[20],

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. עה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. תרע"ג - השנה תרע"ג (1912/1913)
5. לכ' - לכבוד
6. הרה"ג - הרב הגאון
7. מו"ה - מורנו הרב
8. נ"י - נרו יאיר
9. שו"ר - שלום וישע רב
10. הק' - הקטן
11. אה"ק - ארץ הקודש

12. יתי – יתברך
13. ע"י – על ידי
14. דע"י – דעל ידי
15. אע"פ – אף על פי
16. כ"כ – כל כך
17. יהי' – יהיה
18. ע"ז – על זה
19. בעה"י – בעזרת השם יתברך
20. כנה"י – כנפשו היקרה